

NÁRODNA
ČITALNICA

v

Ljubljani

začetkom leta 1880.

Založila čitalnica.

Tisk Blaznikovih naslednikov v Ljubljani.

Letopis NARODNE ČITALNICE

v

Ljubljani
začetkom leta
1880.

Založila čitalnica.

Tisk J. Blaznikovih naslednikov v Ljubljani.

Čitalnični odbor začetkom leta 1880.

Predsednik:

Gospod dr. **Bleiweis Janez**, c. k. profesor, deželnega glavarja
namestnik i. t. d.

Predsednikov namestnik:

Gospod dr. **Zupanec Jernej**, c. k. notar.

Blagajnik:

Gospod **Kadilnik Franc**, knjigovodja.

Tajnik:

Gospod **Pfeifer Josip**, deželni koncipista.

Odborniki:

Gospod dr. **Bleiweis Karol**, primarij v deželnej bolnišnici in
mestni odbornik.

„ **Hribar Ivan**, glavni zastopnik banke Slavije.

„ **Juvančič Dragotin**, trgovski potnik.

„ **Kreč Matej**, deželni tajnik.

„ **Pakić Mihael**, trgovec in hišni posestnik.

„ **Ravnihar Franjo**, predstojnik deželne blagajnice.

„ **Robič Luka**, dež. poslanec, c. k. davk. nadinspektor.

„ **Stegnar Feliks**, c. k. učitelj.

„ **Valenta Vojteh**, mestni uradnik.

Častna društvenika:

Prevzvišeni gospod **Strossmayer Josip Jurij**, vladika v Djakovu.
 Gospod dr. **Janez Bleiweis**, c. k. profesor, deželnega glavarja
 namestnik i. t. d.

Tukajšnji društveniki:

Gospod Ahčin Herman, trgovski pomočnik.

„ Alešovec Jakob, lastnik „Brenceljna“.

„ Ambrožič Franjo, dr., mestni zdravnik.

Gospodična Arce Josipina.

Gospod Armič Makso, faktor národne tiskarne.

„ Avšič Jakob, uradnik Slavije v Ljubljani.

„ Azulejo Matija, c. k telegraf. uradnik.

„ Bauman Anton, trgovski pomočnik.

„ Bayr Oton, trgovec.

„ Benedikt Josip, trgovec.

„ Billina Ferdinand, trgovec in hišni posestnik.

Gospodična Blaznik Fani.

Gospod Bleiweis Karol, dr., primarij v dež. bolnici in mestni odbornik.

„ Bonač Anton, tiskar.

„ Branke Rajmund, privatni uradnik.

„ Brilaj Davorin, trgovski pomočnik.

„ Bučar Anton, trgovec.

„ Bučar Franjo, trgovec.

„ Bukovnik Josip, frizér.

„ Burger Anton, trgovski pomočnik.

„ Businaro Ljudevit, frizér in hišni posestnik.

„ Celestina Josip, c. k. profesor.

„ Ceško Valentin, trgovec in posestnik.

„ Citerer Andrej, čevljarski mojster.

„ Čad Josip, pekovski mojster in hišni posestnik.

„ Čamernik Vincencij, komnosek.

„ Čebašek Andrej, dr., profesor bogoslovja in vodja semešča.

„ Čebašek Anton, župnik v pokoji.

„ Cik Jakob, trgovec.

- Gospod Dekleva Alojzij, ravnatelj.
 " Deutsch Josip, trgovec.
 " Doberlet France, tapecirar in mestni odbornik.
 " Dobrin Rudolf, profesor.
- Gospa Dogan Marija, trgovčeva vdova.
- Gospod Dolenc Jakob, stolni kaplan.
 " Dolenc Josip, krojaški mojster.
 " Dolenc Oroslav, svečar in hišni posestnik.
 " Drahsler Pavel, trgovski vodja.
 " Drč Josip, dr., zdravnik.
 " Drenik Franjo, glavni zastopnik zavarovalnega društva Peštanskega.
 " Erbežnik Franjo, trgovski pomočnik.
 " Eržen Ignacij, župnik v pokoji.
 " Fabijan Janez, trgovec in hišni posestnik.
 " Faleschini Franc, dr., stavbeni mojster.
 " Faleschini Franc, zidarski mojster in hišni posestnik.
 " Flöre Ivan, oficijal v deželni bolnici.
 " Fortuna Franjo, trgovec in hišni posestnik.
 " Förster Anton, vodja godbe v stolnej cerkvi.
 " Gallé Hinko, posestnik fabrike.
 " Gasperini Viktor, vitez, uradnik Rudolfove železnice.
 " Geba Josip, urar.
 " Gerber Josip, bukvovez.
 " Gerčar Valentin, restaurateur in hišni posestnik.
- Gospa Giontini, vdova knjigotržca.
- Gospod Gnezda Anton, kavarnar in hišni posestnik.
 " Gnjezda Janez, prefekt v Alojzijevišči.
 " Gogala J., doktorand.
 " Golč Franc, čevljarski mojster in hišni posestnik.
 " Goljaš Janez, restavrant in hišni posestnik.
 " Goričnik Franjo, trgovec.
 " Goršič Franc, orglarski stavbeni mojster in mestni odbornik.
 " Göstl Franjo, c. k. poštni uradnik.
 " Grasselli Peter, trgovec, hišni posestnik.
 " Gutnik Anton, sodnijski uradnik.
- Gospodična Gvajec Sofia, zasebnica.
- Gospod Hafner Jakob, c. k. profesor više realke.
 " Haman C. J., trgovec.
 " Hamerschmidt Ernst, privatni uradnik.
- Gospodična Hikelj Kristina, zasebnica.
- Gospod Hlauka Franjo, journalist.
 " Hohn Edvard, bukvovez in hišni posestnik.
 " Hohn Hugo, poštni uradnik.
 " Horak Janez, trgovec in mestni odbornik.
 " Hren Franjo, trgovec in hišni posestnik.

- Gospod Hribar Ivan, glavni zastopnik banke Slavije.
 " Iber Janez, trgovski knjigovodja.
 " Illner Franc, dr., mestni zdravnik.
 " Jak Avgust, trgovski pomočnik.
 " Jakopič Franc, trgovec in hišni posestnik.
 " Jamšek Janez, trgovec in hišni posestnik.
 " Janša Jernej, pekovskij mojster.
 " Jeločnik Anton, trgovski knjigovodja.
 " Jeločnik Miško, črevljар.
 " Jenko Alojzij, pekovski mojster.
 " Jenko Ljudevit, dr., zdravnik.
 " Jentl Anton, trgovec.
 " Jesenka Blaž, krojač.
 " Jošt Ljudevit, uradnik banke Slavije.
 " Jurčič Josip, urednik „Slov. Naroda“ in mestni odbornik.
 " Justin Ivan, tiskar.
 " Juvarčič Dragotin, trgovski potnik.
 " Kadilnik Franjo, knjigovodja.
- Gospa Kafol Ana, posestnica.
 Gospodična Kafol Josipina, posestnica.
 Gospod Kajdiž Janez, trgovski pomočnik.
 " Kajzel Peregrin, trgovski pomočnik.
 " Kapler Josip, dr., c. k. okrajni zdravnik.
 " Kenda Henrik, trgovski pomočnik.
 " Kirbiš Rudolf, cukrар.
 " Klein Anton, posestnik tiskarne.
 " Klemenčič Ferdo, uradno pooblaščeni civil-ingenieur.
 " Klemenčič Josip, profesor na c. k. vadnici.
 " Kljun Dragotin, beneficijat, deželni in državni poslanec.
 " Knez Janez, trgovec.
 " Knific Rajmund, trgovski pomočnik.
 " Kobler Anton, stolni kaplan.
 " Koch Frane, trgovec.
- Gospa Kogel Babeta, hišna posestnica.
 Gospod Kolman Franc, trgovec in posestnik.
 " Koloreto Viktor, c. k. računski uradnik.
 Gospodična Kos Terezija.
 Gospa Košir Jovana, hišna posestnica.
 Gospod Kotnik Ognjeslav, jurista.
 " Kozler Janez, grajsak.
 Gospa Kozler-Zorman Marija, posestnica.
 Gospod Kragelj Andrej, c. k. profesor.
 Gospa Krah Roza, fotografinja.
 Gospod Kramar Franjo, kanonik.
 " Kreč Matej, deželni tajnik.
 " Kremžar Andrej, upravnik dež. dobr. naprav.
 " Krisper Valentim, trgovec in grajsak.

Gospod Križanski Janez, zasebnik.

- " Križner Friderik, c. k. profesor više realke.
- " Kuhar Josip, uradnik banke Slavije.
- " Kunst Alojzij, čevljarski mojster.
- " Kušar Josip, trgovec in hišni posestnik.
- " Lavrič Mihael, trgovski vodja.
- " Lavtižar Franjo, trgovski pomočnik.
- " Lazar Mihael, c. k. profesor na dekliški pripravnici.
- " Lenasi Luka, zasebnik.
- " Levec Franjo, c. k. profesor više realke.
- " Ločnikar Anton, zasebnik.
- " Lozar Josip, trgovec.
- " Lukman Jakob, c. k. računski svetnik.
- " Majer Franjo, zlatar.
- " Malin Lovro, hišni posestnik.
- " Marn Josip, profesor na c. k. višji gimnaziji.
- " Marolt Avgust, glasovirar.

Gospa Materne Julija, hišna posestnica.

Gospod Matevže Josip, trgovec in hišni posestnik.

- " Meden Janez, odvetniški koncipijent.
- " Močnik Matevž, učitelj na mestnej glavnej šoli.
- " Modic, J., zasebnik.
- " Moše Alfons, dr., odvetnik.
- " Mulaček Franjo, trgovski pomočnik.
- " Mulej Andrej, c. k. računski revident.
- " Munda Franjo, dr., odvetnik.
- " Munda Jakob, c. k. sodnijski adjunkt.
- " Murnik Janez, vitez Franc Jožefovega reda, tajnik trgovske in obrtnijske zbornice.
- " Naglas J. N., tapecirar in hišni posestnik.
- " Neuwirth Ferdinand, trgovec.
- " Nežič Mijo, frizer.
- " Ničman Henrik, bukvovez in hišni posestnik.
- " Noll Srečko, kleparski mojster.
- " Novak Vinko, trgovec.
- " Oblak Josip, notarski koncipijent.
- " Ogorelec Martin, trgovski pomočnik.

Gospodična Orel Marija, zasebnica.

Gospod Osana Josip, zasebnik.

- " Pakič Mihael, trgovec in hišni posestnik.
- " Papež Franjo, dr., odvetnik.
- " Parma Janez, c. k. policijski nadkomisar.
- " Paternoster Josip, deželni uradnik.
- " Pavšek Josip, krojač.
- " Pavšler Josip, kanonik.
- " Pelan Oton, uradnik.
- " Perdan Janez, trgovec in hišni posestnik.

Gospa Permé, vdova trgovca in hišna posestnica.

Gospod Perona Ljudevit, magistratni svetovalec.

- " Pestotnik Janez, dr., primarij v dež. bolnici.
- " Peterca Franjo, posestnik in trgovec.
- " Peternel Mihael, c. k. profesor v pokoji.
- " Petričič Vaso, trgovec, hišni posest. in mest. odbornik.
- " Pfeifer Franjo, c. k. računski uradnik.
- " Pfeifer Josip, dež. koncepista in oskrb. kriz. grajsčine.
- " Pirc Emanuel, privatni uradnik.
- " Pirker Leopold, trgovec in hišni posestnik.

Gospa Pleiweis Joana, posestnica.

Gospod Pleteršnik Maks, c. k. profesor više gimnazije.

- " Počevavnik Janez, mesar.
- " Pogačar Martin, knezoškočijski kancelar.
- " Poklukar Josip, dr., dežel. in državni poslanec.
- " Polak Karol, usnjarski trgovec.
- " Potočnik Franjo, c. k. stavbeni svetnik v pokoji, mestni odbornik in deželní poslanec.
- " Potočnik Janez, pekovski mojster in hišni posestnik.
- " Praprotnik Andrej, vodja mestne glavné šole.
- " Predika Jakob, glavni učitelj v Ljubljani.
- " Prelesnik Ivan, oficijal dežel. računovodstva.
- " Premek Anton, c. k. poštni uradnik.
- " Pucihar Avgust, tiskar.
- " Radics pl. Peter, historiograf.
- " Ramm Albert, hišni posestnik.
- " Ravnilhar Franjo, predstojnik deželne blagajnice.
- " Ravnilhar Ljudevit, c. k. deželne sodnje svetovalec.
- " Regoršek Franjo, trgovec.
- " Reichman Henrik, trgovec.

Gospa Reichman, trgovčeva vdova.

Gospod Remec Franc, c. k. telegraf. uradnik.

- " Remšak Ferdo, trgovski knjigovodja.
- " Robič Luka, c. k. davčni nadinšpektor v pokoji in deželní poslanec.
- " Rozman Janez, katehet na I. mestnej glavné šoli.
- " Rupar Andrej, tapecirar.
- " Schäffer Vojteh, rokovičar.
- " Schneid Josip vitez Treuenfeld, dvorni tajnik in državni poslanec.
- " Seman Pavel, fabrikant.
- " Semen Janez, doktor in profesor bogoslovja.
- " Senekovič Andrej, c. k. profesor više realke.
- " Sirnik Karol, restaurateur.
- " Skaberne Avgust, trgovski pomočnik.
- " Skaberne Slavoljub, trgovski pomočnik.

Gospodična Skerjanec Neža, hišna posestnica.

Gospod Skofic Janez, trgovec.

- " Slovša Franc, mesar in hišni posestnik.
- " Sos Miroslav, trgovski pomočnik.
- " Souvan Ferdinand, trgovec.
- " Souvan Franjo Ksaver, posestnik.
- " Souvan Franjo Ksaver, trgovec.
- " Stamcar Franjo, uradnik banke Slavije.
- " Stanovski Anton, zasebnik.
- " Staravaški Janez, zasebnik.
- " Staré Josip, dr., koncipista c. k. fin. prokur. v Ljubljani.
- " Stegnar Feliks, c. k. učitelj.
- " Stempihar Valentin, dr., odvetniški koncipient.
- " Stepančič Anton, trgovec in hišni posestnik.
- " Stor Franjo, doktorand, odvetniški koncipijent.
- " Strecker J. V., krojaški mojster.
- " Strzelba Josip, trgovec in hišni posestnik.
- " Stupan Andrej, kavarnar.
- " Santel Franjo, trgovec in hišni posestnik.
- " Sešek Franc, vinski trgovec.
- " Slegel Eduard, živinozdravnik.
- " Soberl Janez, dimnikar.
- " Sraj Janez, zasebnik.
- " Sumi Luka, krojaški mojster.

Gospa Tambornino Ana, zlatar. in hišna posestnica.

Gospod Tavčar Karol, trgovec in hišni posestnik.

- " Tavčar Luka, trgovec in posestnik.
- " Tekavčič Karol, oskrbnik dež. posilne delalnice.
- " Tekavčič Karol, trgovski pomočnik.
- " Tomec Jakob, mestni komisar.
- " Tomek Josip, posestnik.
- " Tomic Viljelm, trgovski pomočnik.
- " Tomšič Janez, učitelj na c. k. učiteljskej vadnici.
- " Treven Franjo, zasebnik.
- " Trojanovič Konstantin, stotnik (capitano).

Gospa Trpinec Josipina, grajščakinja.

Gospod Trtnik Franjo, dež. uradnik in hišni posestnik.

- " Tura Lovro, tapecirar.
- " Turk Hugon, trgovec.
- " Turk Janez, hišni posestnik.

Gospa Valenta Albina.

Gospod Valenta Alojzij, doktor in profesor porodoslovja, vodja deželne bolnišnice.

- " Valenta Vojteh, mestni uradnik.
- " Valentincič Ignac, hišni posestnik in glavni zastopnik zavarovalnic Concordia in Austria.
- " Varovič Pavel, lasničar.
- " Vavrž Janez, c. k. profesor više gimnazije.

- Gospod Več Janez, trgovec in hišni posestnik.
 " Vilbar Ivan, trgovec in posestnik.
 " Vindišar Ant., trgovski pomočnik.
 " Vizjak Vincencij, deželni uradnik.
 " Vodušek Matevž, c. k. gimnazijijski profesor.
 " Vošnjak Josip, dr., primarij deželne posilne delalnice,
 državni poslanec in deželni odbornik.
 " Wiesthaler Franc, c. k. gimnazijijski profesor.
 " Wölfling Ljudevit, trg. pomočnik.
 " Zagorjan Ivan, kaplan pri sv. Petru.
 " Zarnik Valentin, dr., odvetnik in deželni poslanec.
 " Zdešar Lorenc, fabrikant in vinski trgovec.
 " Zeplihal Ognjeslav, kamnopisec.
 " Zevnik Josip, trgovec in hišni posestnik.
- Gospa Zoretič Franja, zasebnica.
- Gospod Zupan Tomaž, c. k. profesor.
 " Zupanc Franc, dr., sekundarij v bolnici.
 " Zupančič Filip Jakob, zidarski mojster.
 " Zupančič Vilibald, c. k. profesor.
 " Zupanec Jernej, doktor prava in c. k. notar.
 " Zupanec Urban, trgovski pomočnik.
 " Žagar Karol, kontrolor dež. blagajnice.
 " Žakelj Friderik, c. k. profesor više gimnazije.
 " Žebre Jakob, učitelj.
 " Železnikar Franc, krojaški mojster.
 " Žvab Lovro, privatni učitelj.
-

Vnanji društveniki:

- Gospod Krajec Janez, posestnik tiskarne v Novem mestu.
 " Krsnik Janko, drd., notarski kandidat na Brdu.
 " Nollj Josip, pevec opere v Milanu.
 " Pleiweis Valentin, trgovec v Beču.
 " Rudež Dragotin, grajsčak v Hrastji.
 " Svetec Luka, c. k. notar in deželni poslanec v Litiji.
 " Štrukelj France, duhovnik na Šmarni gori.
 " Tanšek Ivan, koncipient in posestnik v Brežicah.
 " Vidic Franjo, trgovec na Dunaji.

Častna društvenika	2.
Tukajšnjih društvenikov	281.
Vnanjih društvenikov	9.
Skupaj	292.

Delovanje narodne čitalnice v Ljubljani

leta 1879.

Poročal Josip Pfeifer v občnem zboru dne 26. decembra 1879.

Na čelu svojega lanskega poročila podal sem glavne črtice o veliki svečanosti, katera se je vsled sedemdesetletnice velečastitega našega predsednika gospoda dr. Janeza Bleiweisa-a vršila, o katerej je, memogredé omenjeno, l. 1879 v Zagrebu (8° 96 strani) izšla znana krasna knjiga pod naslovom: Svečanost o priliki sedemdesetletnice dr. Janeza Bleiweisa dne 19. novembra 1878, po svojih stenografskih bilježkah sestavil Anton Bezenšek, z uvodom dr. Fr. J. Celestin-a. Dozdeva se mi umestno, tukaj sporočiti, da je dne 19. novembra 1879. l. o priliki edensedemdesetletnice čitalnični odbor svoja srčna voščila osobno poklonil svojemu predsedniku, kateri nam je ginaljivim opominom na svečanost lanskega leta zagotovil v našo, in gotovo tudi v vašo radost, da se od lani posebno trdnega in krepkega čuti, ter da bode tudi v prihodnje svoje najboljše moči žrtvoval milenemu svojemu narodu. Bog nam ga ohrani še mnogo let! (Živijo!)

Odbor čitalniški vsled zadnjega občnega zбора sestavljen je bil tako-le: predsednik g. dr. Janez Bleiweis, predsednikov namestnik g. dr. Jernej Zupanec, blagajnik g. Franc Kadilnik, knjižničar g. Matej Kreč, tajnik g. Jožef Pfeifer, drugi odborniki gospodje: dr. Karol Bleiweis, Franjo Drenik (kateri pa odborništva ni sprejel), Ivan Hribar, Karol Juvančič, Mihael Pakič, Franc Pečnik, Franc Ravnikar, Luka Robič, Feliks Stegnar in Vojteh Valenta. Odbor je potem v gospodarski odsek gospode: Pakiča, Robiča in dr. Zupanca, v odsek za besede in veselice pa ostale gospode odbornike izvolil.

Odpoved čitalničnega krčmarja g. Mihelja, katera ob zadnjem občnem zboru ni še bila rešena, rešila se je po tej poti, da je odbor odpoved sprejel, gostilnico in kavarno pa z enakimi pogoji g. Valentini Grčarju počenši od sv. Jurja l. 1879 oddal.

Sobo, katero zdaj častito dramatično društvo zavzema, prepustil je odbor navedenemu društvu od sv. Mihaela 1. 1879 naprej za 60 gld. letne najemčine brez kurjave in osvečave ter s pridržkom, da jo tudi čitalnica rabi, kadar je potrebuje.

Vsled želje, pri zadnjem občnem zboru izrazene, vvrstil je odbor čitalničnim besedam zopet gledališke igre, o katerih poročal bodem pozneje na priličnem mestu. Treba pa je bilo, zeló poškodovane gledališke dekoracije deloma vseskozi ponoviti in pobarvati, deloma mnogo novih kulis napraviti. Vsa dотična dela izvršil je znani rodoljub g. Feliks Stegnar s pomočjo čitalničnega kustosa Šešarka popoln brezsebično, ter tako mnogo stroškov prihranil naše blagajnici. Naj mu v imenu čitalnice na tem mestu izrečem posebno zahvalo. (Dobro!)

Pevska šola pod vodstvom neutrudljivega domorodnega pevovodje g. Vojteha Valente napredovala je tudi v tem letu uspešno, in sicer se je vdeleževalo po dvakrat na teden 14 gospodov učencev, in po enkrat na teden 8 gospic in 6 malih deklic.

Po dosedanji navadi ukrenil je odbor tudi letos različne „besede“ in veselice. Čitalniški pevski zbor pa je kakor pri društvenih besedah tudi ob drugih raznih prilikah nastopil ter se vedno izkazal mogočno zaslombo narodnemu življu.

„Silvestrova veselica“ je končala preteklo leto 1878. Dvorana je bila občinstva do zadnjega kotiča polno, ki je vsako točko zanimivega programa sprejemala z živahnim ploskom. Odlikoval se je posebno mešani in moški pevski zbor, isto tako domači orkester. Med šaljivimi točkami odlikovali so se v prvej vrsti kupleti gosp. Peregrina Kajzela, izbornega slovenskega komika, kateremu moramo prav posebno hvaležni biti za njegovo obče priljubljeno sodelovanje pri vsakej priliki. — Kmalu po končani 1. loteriji ob polnočnej uri poprime g. dr. Val. Zarnik čašo, ter, kazaje na junaško napredovanje Srbov, Črnogorcev in Bolgarov, naglaša, da se tudi avstrijski Slovani bližamo milejšej dobi, in vsa družba je viharno odzdravila veselemu novemu letu. S tem pa veselica ni bila končana, kajti zbrana mladina poprijela se je plesa, ki je trajal skoraj do belega dne. Dobre volje razšlo se je društvo o poznej uri.

Mnogostranskim željam ustrezaje ukrenil je odbor tekom preteklega predpusta različne veselice, namreč majhne plese dne 12. in 26. januarja in dne 16. februarja, izborni ples pa s slovesno „besedo“ dne 2. februarja, šaljivo veselico na debeli četrtek dne 20. februarja. G. Stegnar s pomočjo g. Pečnika priredil je hvalevredno ter uspešno vodil „plesalne vaje“ ali „plesalno šolo“ za čitalnične društvenike. Mali ples,

za 16. dan februarja odločen, se je zarad poomanjkanja godbe preklicati moral, ostala dva taka plesa pa sta bila dobro obiskana. Svečnična veselica, ki se je letos zopet vršila dne 2. februarja, ukoreninjena je že zdavnej kot najkrasnejša in najimenitnejša predpustna veselica v čitalnici. Program svečanej besedi je bil po vse tako zanimiv. Moška zpora: Tovačovskega „Straža na Vyšehradu“ in Bazina „Križari“ izvršila sta se pod vodstvom g. Valente z živahno občno pohvalo. Isto tako pohvalo pridobila si je gospica Emilija Cetinovičeva, ki je dve točki: Alfreda Jaella parafraze iz opere „Trovatore“ in Lista „Faustwalzer“ — izborno izurjena igrala na svojem, po amerikanski sistemi izdelanem glasoviru, katerega je za ta večer blagovoljno posodila čitalnici. Posebno odlikoval se je zopet g. J. Meden, ki ga čitalnica naša ponosno šteje med svoje pevce. Pel je s spremljevanjem zpora in glasovira arijo iz Verdijeve opere „Ballo in maschera“ in občinstvo navdušil do burnih živio-klicev. Po tej velikej „besedi“, katero so po telegramu pozdravili predragi nam hrvatski rodoljubi z Dunaja, pričel se je izborni ples, katerega sta na občno pohvalo vodila gospoda Juvarčič in Stegnar; gosp. Juvarčič se je pa še posebno mojstra skazal v vredbi kotiljona, kakor druga leta, tudi letos.

Veselico na „debeli četrtek“ dne 20. februarja je po zgledu enakih veselic v Pragi priredil jako marljivi naš odbornik g. Ivan Hribar s prav šaljivim programom. Pevski zbor je po navadi izvrstno izvršil svojo nalogu. Gosp. Kajzel deklamoval je Prešernovo predpustnico v občno veselost in šaljivi dobitki loterije vzbudili so mnogo smeha. Po besedi razvil se je živahni ples, ki je trajal blizu do belega dne.

S tem večerom je čitalnica svoje predpustne veselice končala; odprla je pa dvorano njeno še enkrat „Sokolovi“ maškeradi na pustni večer. Toda popis te veselice ni nalog čitalničnega tajnika, a le toliko zaznačiti naj mi bode dovoljeno, da je „Sokolova“ res elegantna maškerada tudi letos bila najsjajnija in najživahnejša predpustna zabava našega glavnega mesta, in da so tudi letos prostori pretesni bili za množino zbranega občinstva vših stanov.

Dne 23. marca napravilo je dramatično društvo na korist čitalnici v čitalnični dvorani dve gledališki igri. Ena: „Pokojni moj“, znana šaloigra, katero je duhovita gospa Lujiza Pesjakova iz francoščine lepo prevela v slovenščino, predstavljena je bila v vseh nalogah prav dobro; prav tako pa tudi izvirna druga igra „Nemški ne znajo“, v kateri je g. Alešovec domače življenje tako dobro opisal, da smeha ni bilo ni konca ni kraja. Gospica Ivanetičeva nastopila je ta večer prvikrat oder ter pokazala lep talent za dramatične predstave; gosp. Kajzel pa, kateremu mora čitalnica za ne-

umorno njegovo sodelovanje vedno hvaležna biti, se je zopet v igranji in petji skazal komika prve vrste.

Zadnja „beseda“ zimske saisonne vršila se je v nedeljo dne 6. aprila. Po lepo dovršenem moškem zboru Tovačovskega „Žene mrak se“ je mlada gospica Tinica Karingerjeva igrala na glasoviru 3 točke, namreč: Thalbergovo fantazijo iz opere „La straniera“, Mendelsohnovo „Lovsko pesem“ in Bovy-Lysbergov „Valse brillante“. V vseh treh predmetih je gospica vkljub nježni mladosti pokazala uže tako spremnost na glasoviru, da jej je častna prihodnjost pri takem napredovanju gotova. Gosp. jurista Anton Klein, kateremu gré hvala, da vedno radovoljno sodeluje pri naših „besedah“, igral je na goslih „potpouri iz Gounodove opere Faust“, pri katerem ga je na glasoviru spremljevala gospica Karingerjeva. Gosp. Klein je jako ganljive glasove izvabil svojim goslam, ter izbudil občo pohvalo. V sceni iz Avberjeve opere „Die Stumme von Portici“ za tenor-solo in mešani zbor je gosp. Meden svojo samospevsko nalogo mojstersko rešil, mešani zbor pa ga čuda lepo spremljeval. — Končala je pevski oddelek scena in aria iz Lortzingove opere „Undine“; sopran-solo je namesti zbolele gospice Orelove prevzela gospica Snojeva; bariton-solo pa je jako simpatično pel gosp. Valenta, in mešani zbor je sodeloval tako odlično, da tudi ta točka bila je živahnim ploskanjem sprejeta.

Preimenitna je bila slavnost v proslavljenje sreberne poroke Nj. Veličanstev. V ta namen je čitalnica napravila že v nedeljo dne 20. aprila veliko „besedo“ in izborni ples. Obiskovalcev prepolna dvorana bliščela je v najlepšem kinču. Na prvem mestu med zelenimi grmiči in ličnimi zastavami odlikovali ste se slike presvitlega cesarja in presvitle cesarice pod cesarskim orlom; nad odrom videti je bil deželnini grb med avstrijskima grboma. Gosp. c. kr. deželnini predsednik vitez Kallina-Urbanov sam počastil je besedo s svojo navzočnostjo, pri vstopu od čitalničnega odbora slovesno sprejet, v dvorani pa od navzočega občinstva z navdušenimi živio-klici pozdravljen. Zdajci se je pričela „beseda“. „Svoji k svojim“, veliki zbor s čveterospevom, se je izvrstno izvršil pod vodstvom pevovodje g. Valente. Gospa Franja Ravnharjeva, priljubljena govornica, govorila je s svojim simpatičnim glasom slavnostni govor, katerega je gosp. Cimperman tudi v zgodovinskem obziru jako zanimivo zložil. Med govorom in po končanem govoru doneli so gromoviti živio- in slava-klici presvitljem cesarskej rodovini, — o tem pa se vzdigne vse občinstvo, in moški zbor navdušeno zapoje cesarsko himno, kterej zopet sledijo gromoviti živio- in slava-klici presvitljem rodovini. Po besedi se je pričel izborni ples, ki je prav živahno trajal skoraj do ranega jutra. —

Gosp. c. kr. deželni predsednik je bil pri odhodu isto tako pri prihodu z navdušenimi živio-klici spremljevan od čitalničnega odbora.

Ko sta v proslavljenje srebrne poroke Nj. Veličanstev gospod deželni predsednik vitez Kallina in njegova blaga sopruga napravila dne 23. aprila slavnostno večernico (soarejo) v svojem stanovanji, in ko je tja dospela slovesna baklada z mestno godbo, izvršil je čitalniški pevski zbor pred stanovanjam na Turjaškem trgu posebno izbornno in sijajno serenado. Prišlo je s svojo zastavo blizu do 80 naših pevcev pod vodstvom pevovodje g. Valente, toraj v tako ogromnem broji, kakor tega Ljubljana kmalu ne pomni. Versteč se z mestno godbo zapel je zbor najpred Ipavčevi „Pozdrav domovini“. Odlikoval se je pri tem zopet gosp. Meden tako, da je vse strmelo nad tem v višini, kakor v nižini jednakov zvonkim tenorom. Isto tako v občo pohvalo pel je naš prijubljeni baritonista gosp. Pucihar. Druga točka so bili Fr. Bazinovi „Križari na morju“, gotovo velikansk in težak zbor, kakoršnega ni slišati dostikrat; toda izurjeni naši pevci pod mojsterskim vodstvom g. Valente izvršili so težavno nalogu pod milim nebom s čudovito natančnostjo. Veličastna je bila tudi zadnja točka, namreč cesarska himna, katero so pevci razkriti peli, vse mnogobrojno občinstvo pa tudi razkrito poslušalo. Po slehernem odstavku gromeli so živio- in slavoklici, predsednikovi gosti pa so pri oknih živahno ploskali mojsterskemu pevkemu zboru. Končno je gospod deželni predsednik sam došel k našim pevcem, prepriazno podal roko pevovodji gosp. Valenti ter se prisrčno zahvalil za tako sijajno serenado.

Dne 24. aprila opoldne poklonil se je čitalnični odbor gospodu c. kr. predsedniku ter ga prosil, naj blagovoli Nj. Veličanstvoma poročati najzvestejšo udanost tudi narodnega našega društva. Z dopisom 3. maja dobila je čitalnica od gosp. deželnega predsednika prepis lastnorocnega pisma Nj. Veličanstva do gosp. ministra Taaffe-a, v katerem se izrekuje zahvala lojalnim izjavam vsem avstrijskim prebivalcem o priliki sreberne poroke. Gosp. deželni predsednik dodaja ovemu prepisu cesarjeve zahvale, da tudi narodni čitalnici veljajo priznanje presvitlega cesarja, in jej še posebno zahvalo izreka za povekšanje one imenitne slovesnosti. — Čitalnični odbor pa si je, nanašaje se na ta dopis, štel v prijetno dolžnost, g. pevovodji Valenti ter vsemu čitalniškemu pevkemu zboru javno izreči toplo zahvalo za izvršitev tako sijajne serenade.

Dne 8. junija napravil je pevski zbor izlet v Borovnico. Od Vrhnik do Borovnice napravilo je narodno ljudstvo 8 slavolokov; v Bistri posebno prijazno sprejeti odrinili so

v Borovnico, kjer je bila peta maša. Pri skupnem obedu v gostilnici g. Verbiča, isto tako po vrnitvi v Bistro vrstile so se razne napitnice s petjem. Ves izlet je lepo priredil g. Erbežnik. Za prepriajzni slovesni sprejem gré posebno zahvala grajsčaku gosp. Karol Galetu v Bistri, gosp. Ignaciju Jelovšeku na Vrhniku, gospodom odbornikom bralnega društva v Borovnici, sploh vsem Vrhniškim, Bistriškim in Borovniškim rodoljubom.

Drugi izlet je pevski zbor napravil v nedeljo dne 20. junija zjutraj na Rožnik; pri sv. maši pel je deloma mešani, deloma moški zbor. Po maši med zajutrkom popeval je zbor še marsikatero mično pesem. Udeležba pri tem izletu je bila mnogobrojna. Še le proti poludne vrnilo se je občinstvo prav zadovoljno v Ljubljano nazaj.

Čitalnica naša vdeležila se je tudi lepe svečanosti, katero je mlada sosedna čitalnica v Šiški v nedeljo dne 6. julija popoldne napravila v blagosavljenje svoje nove zastave, krasnega in dragocenega domačega dela. Akoravno je vreme bilo neugodno, vendar so bili vsi prostori na vrtu in v Gužjevi hiši natlačeni, veliko veselje je kraljevalo v vseh prostorih.

Pevski naš zbor je dalje iz posebne prijaznosti sodeloval pri zabavi, katero je „Sokol“ v nedeljo dne 13. julija zvečer priredil na vrtu čitalniške gostilne. Zbrano obilno občinstvo je posameznim točkam pevskega zbora burno ploskalo.

V nedeljo dne 3. avgusta napravila je čitalnica muzikalno veselico na vrtu čitalniške gostilne. Program je bil vseskozi zanimiv. Izurjeni pevski zbor probudil je zopet občo zadovoljnost, posebno dopadla sta samospeva g. Medena in g. Puciharja. Med novimi točkami odlikovali so se posebno Heidrichov čveterospev „O tiki noči“, Zajcev zbor „Kovačka“ in Eisenhutov zbor s bariton-samospevom „Bura“. Pa tudi stari domači Mašekovi zbor „Bleško jezero“ segel je globoko v srca pričajočim. Vsa zabava je bila živahna na lepo okinčanem in razsvitljenem vrtu.

Nepozabljiv je izlet, katerega je pevski zbor v krasno okolico Litijsko napravil v nedeljo dne 10. avgusta. Udeležilo se ga je veliko število Ljubljanačanov in mnogo rodoljubov iz drugih krajev. Zjutraj po dohodu v Litijo bučeli so možnarji, ves trg je bil krasno okinčan z narodnimi zastavami in maji. Pred mostom stal je velik slavolok, na mostu pa je čakala deputacija tržanov, njej na čelu g. župan in deželni poslenec Kobler in deželni poslanec g. Svetec. Zadnji je došle goste z iskrenim nagovorom pozdravil; potem pa stopi mlada deklica belim krilom pred pevski zbor, ter gulinljivim gladkim ogovoru na pevsko zastavo pripne prekrasni venec z dolgimi trakovi v narodnih barvah, katerega so vrle litiske Slovenke darovale; pevci pa so navdušeno zapeli

krasno pesem „Za domovje“. Po užitem zajutrku pri gosp. Koblerju zapeli so pevci pododknico pred gosp. Svetecovo hišo; ob 9. uri bila je sveta maša, pri katerej je pevski zbor jako ginljivo pel. Tako po svetej maši odrine družba v Šmartno, pred odhodom pa še pod gromovitim živio-klici mnogobrojnega ljudstva pevci zapojo hrvatska „Oj banovci“. Tudi v Šmartnem je bil postavljen lep slavolok; deputacija vrlih Šmarčanov z zastavo sprejela je došle goste, ruski profesor, naš rojak g. Brezovar pa jih navdušeno pozdravil. Vsa množica se je potem pomaknila v lepo okinčano vas, v katerej so ves dan možnarji veselo pokali. Nekateri so se podali na grad Bogensperg, nekdanjo Valvazorjevo, zdaj knez Windischgrätz-evo posestvo, drugi so si ogledali vas in njeno lepo okolico. Skupna obed pri g. Jakliču zbrala je zopet družbo. Napitnice in pesni vrstile so se pogostoma. Prehitro je dan minul, ob 5. uri popoldne vrnili so se gosti v Litijo, kjer se je zabava do večernega vlaka nadaljevala. Slovo je bilo iskreno in srčno. Litija in okolica vsa pokazala je trdni svoj narodni značaj, ki se ne umaja ljutemu naskoku.

V svečanost rojstnega dne presvitlega našega cesarja napravila je čitalnica dan poprej namreč 17. avgusta slovesno sv. mašo na Rožniku, pri katerej je čitalniški mešani zbor pel, po končanej maši zapela se je cesarska himna. Nevtrudljivi naš pevski zbor segel je tudi dalje. Udeležil se je vsled prijaznega povabila „besede“, katero je čitalnica v Ptujji na Štajarskem napravila dne 21. septembra. Da so se tudi tukaj pevci naši, zlasti g. Valenta in g. J. Meden jako odlikovali in da je bil njih sprejem posebno ljubeznejiv in prisrčen, ni treba posebno povdarjati.

Prvo „besedo“ v tej zimskej saisoni napravila je čitalnica v nedeljo dne 23. novembra. Na programu so bili: „prolog k zabavam zimske saisons“, različne pevske točke in pa vesela igra v enem dejanju: „Norišnica v prvem nadstropji“, česki spisal F. Šamberk, poslovenil J. Stare. V prologu je gospa Albina Valentova vse domače moči vabila k skupnemu delovanju v narodnem domu. Mični govor je bil navdušeno sprejet. Gospej govornici gre čast in hvala, da znano svojo uzorno moč vedno in radostno žrtvuje naše reči. — Pevci so nalogu svojo častno rešili. Igra je gladko tekla in vzbudila mnogo smeha. Poleg znanih izvrstnih igralcev namreč gospe Albine Valentove, g. Juvančiča in Kajzela nastopila sta prvikrat naš oder gospica Renier in gosp. dr. Stor, katerih spretno igranje vzbudilo je občno zadovoljnost.

Po besedi razkazal je g. Stegnar dolg in širok kos, posebno umetno izdelanih Idrijskih špic za cerkvene namene, za katere je gosp. Stegnar risal obrazec. Gospa La-

pajnova, ki je to delo podvzela, pokazala je s tem, kako vrlo Idrijska obrtnija napreduje.

Isti večer je po stari navadi pevski odbor podoknico napravil pred stanovanjem našega predsednika gospoda dr. Bleiweisa za god njegov.

Se nekega drugačega važnega dogodka moram tukaj vplesti, in to je sprejem prejunaškega slovenskega pešpolka Kuhnovega dne 26. novembra, ki je, vrniški se iz Bosne, pred odhodom na Dunaj nekoliko dni v Ljubljani odpočil. Omenil sem v lanskem poročilu, ko so imenitni vojskovođe nadvojvoda Ivan Salvator, nadvojvoda Württemberški in nadpoveljnik Filipovič častili in odlikovali naš domači polk — to „gardo avstrijske vojske“. Kaj čuda, da je vsa slovenska dežela, da je glavno mesto, da so vsa narodna društva hrepnela in podviza se, slaviti prihod svojih junashkih rojakov z Bosne. Ne budem našteval podrobnosti navdušenega in velikanskega sprejema; spretnejše in umestnejše je to storil g. Fran Hlavka v nekej posebnej knjižici („Slavnostni sprejem slovenskega pešpolka Kuhnovega št. 17 v Ljubljani dne 26. in 27. novembra 1879. V Ljubljani 1879. 80“.) Le-to naj omenim tukaj, da je naš odbornik gosp. Stegnar v imenu národnih društev ljubljanskih iz lavorja in rož spleten venec z belo-modro-rudečim trakom g. polkovniku Priegerju izročil pod slavolokom na Dunajskih cesti. Trak je imel napis: „Živeli junaki domači! Narodna društva Ljubljanska 26. novembra 1879.“ Na istem mestu je potem čitalnični pevski zbor zapel narodni zbor „Naprej“; na tisoče in tisoče broječe občinstvo pa je odzdravljalo krasno petje z navdušenimi živio-klici. Slavnostni odbor je čitalnici izrazil najtoplejšo zahvalo za udeležbo, po katerej je svečanost zadobila povisano veljavo.

8. dne decembra napravila je čitalnica v svoji dvorani dve igri: „Sredstva ljubezni“, veseloigra v enem dejanji po K. Treumanu, poslovenil g. Anton Jeločnik, in pa „Premeni bodi“, burka s petjem v 1 dejanji, spisal C. A. Paul, poslovenil g. Alešovec. Da ste se obě igri vršili na veliko zadovoljnost občinstva, razume se samo ob sebi, če le rečemo, da so sodelovali: gospa Jeločnikova, gospica Namretova in pa gospodje Jeločnik, Juvancič in Kajzel.

Kazal sem uže lani na delovanje čitalnice v drugem, milodarnem obziru. Družba blagih gospa in gospic, namreč gospa Karolina Bleiweisova, gospa Eliza Robičeva, gospice Olga Hohnova, Nina Kisovičeva, Terezija Kossova, Lujiza Orlova in Jerica Smrekarjeva, katerej je tudi letos na čelu stala neutrudljiva in blaga gospa Marija Murnikova, nabirala je darove in priredila s pripomočjo

krojaškega mojstra gosp. Dolenca, ki je vsa opravila brezplačno opravljal, obleko za ubogo šolsko mladino. Povdarjati mi je posebno, da je letos v kolo tega blagodejnega čina s tem, da je zdaten donesek darovala temu dobrodejnemu namenu, pa tudi tako prijazna bila, da je obleko otročičem sama delila, stopila visokorodna gospa Ana pl. Kallina-Urbanov, preblaga sopruha gosp. deželnega predsednika, — gospa, o katerej je vedno bolj in bolj znano, da povsod, kjer je pomoči treba, stoji v prvej vrsti, da jej ni nobena žrtev prevelika, kadar in kjer koli, bodi si na skrivnem, bodi si v javnosti, beda in reva trkati na duri. Hvala in Slava tej pravi materi naše dežele! — (Živio!) Dne 14. decembra bilo je v čitalničnej dvorani oblečenih 40 dečkov in 40 deklic popolnoma od glave do nog.

Odbor Vam, častita gospoda! nasvetoval bode pozneje nekatere premembe naših društvenih pravil. Previdnost naj nadvladuje, da se to bode v korist naše čitalnice izvršilo.

Smrt nam je tudi to leto vzela marsikaterega rodoljuba in sicer izmed vnanjih udov g. grofa Josipa Barbo-Waxenstein-a, izmed tukajšnjih gg. Janeza Giontinija, Petra Kozler-ja, Antona Permetta in Pavla Skale-ta, vsi značajni domorodeci, ki zaslužijo, da tudi čitalnica v svoji zgodovini njih spomin hvaležno ohrani. Tudi obče priljubljene uzorne igralke na slovenskem gledališči gospice Ceciliije Podkrajšekove ni več, tudi njo nam je vzela nemila smrt. Bodi tudi njej hvaležen spomin!

Da je poročilo moje nekoliko obširnejše, je temu vzrok to, da sem kazati hotel, kako narodni naš zavod vsestransko razvija svojo delavnost — kazati sem hotel, da središče narodnega socijalnega življenja je in ostane čitalnica.

Konečno Vam odbor zakliče: Veselo novo leto!

Sklep

vseh dohodkov in stroškov ljubljanske

Zaporedna številka	D o h o d k i	v gotovini		v obligacijah	
		gl.	k.	gl.	k.
1	Ostanek gotovine koncem društvenega leta 1878	73	69		
2	Doneski društvenikov	2304	02		
3	najemščine:				
	a) od gostilničarja	gl.	510.—		
	b) dramatičnega društva do sv. Jurja 1880	"	90.—		
	c) od kustosa	"	84.—	684	—
4	Doneski besedi in veselice:				
	a) Silvestrov večer brutto	gl.	129.—		
	b) Vodnikova beseda	"	90.90		
	c) Debeli četrtek	"	78.—		
	d) dram. beseda	"	33.70		
	e) veselica na vrtu	"	51.60	383	20
5	Razni dohodki:				
	a) prodani časniki	gl.	29.52		
	b) povrnitev strošk. svečanosti 19 ^{1/2} %	39.03			
	c) " za poškod. lampion	"	2.10		
	d) " za časnike, ki ne izha- jajo več	"	5.50		
	e) povrnitev za porabo dvorane	"	34.—	110	15
6	Obresti od gl. 5000.— obligacij	210	—		
7	Dohodek za 1 prodano obligacijo za gl. 1000.—	690	60		
8	Volilo ranjkega gospoda barona Ant. Cojza 4 obligacije à 1000 gl.	—	—	4000	—
9	Pohištvo v vrednosti koncem leta 1878 gl. 1217.64 za rabo odbitih 10%	1217.64		—	1095.88
	skupni znesek	4455	66	5095	88
	če se odštejejo stroški	4244	47		
	ostaja imetka	211	19	5095	88

računa

čitalnice za društveno leto 1879.

Zaporedna številka	S t r o š k i	V gotovini		V obligacijah	
		gl.	k.	gl.	k.
1	Vrnitev posojila	gl.	300.—		
	Obresti	„	12.76	312	76
2	Stanovanje			1574	88
3	Kustosova letna plača	gl.	408.—		
	” remuneracija	„	40.—	448	—
4	Pevovodja			200	—
5	Časniki			371	71
6	Besede in plesi			531	24
7	Pisanje not			62	52
8	Svečava:				
	a) plin	gl.	142.14		
	b) sveče	„	124.62		
	c) petroleum	„	30.—	296	76
9	Tiskovine za leti 1876 in 1877			234	40
10	Bukvovez za vezanje imenika			10	—
11	Drva			52	20
12	Hišne potrebe in malar			150	—
<hr/>					
<hr/>					
Skupni znesek					
<hr/>					
V Ljubljani 22. decembra 1879.					

Franjo Kadilnik,
blagajnik.

Pro-

Ljubljanske čitalnice

Zaporedna številka	S t r o š k i	V gotovini			
		posa- mezni		skupaj	
		gl.	k.	gl.	k.
1	Ostanek gotovine konec leta 1879	—	—	211	19
2	Doneski društvenikov:				
	a) 143 udov po gl. 8.—	1144	—		
	b) 88 " " 12.—	1056	—		
	c) 11 " " 4.—	44	—	2244	—
3	Doneski najemščine:				
	a) dram. društvo	60	—		
	b) gostilničar	510	—		
	c) kustos	84	—	654	—
4	Doneski besed z vstopnino	—	—	200	—
5	Razni doneski				
	a) za rabo dvorane	30	—		
	b) „ prodane časnike	30	—	60	—
6	Obresti od gl. 4000— obligacij	—	—	168	—
				3537	19
	Primanjkljej	—	—	255	69

račun

za društveno leto 1880.

Zaporedna številka	D o h o d k i	V gotovini			
		posa- mezni	skupaj	gl.	k.
1	6 delnic po gl. 10.—			60	—
2	Tiskarni dolg za leti 1878 in 1879			180	—
3	Stanovanje			1574	88
4	Kustos			408	—
5	Pevovodja			200	—
6	Časniki			370	—
7	Svečava			250	—
8	Drva			70	—
9	Tiskovine			80	—
10	Besede in plesi			500	—
11	Razni stroški			100	—
<hr/>					
<hr/>					
<hr/>				—	—
<hr/>				3792	88

V Ljubljani 22. decembra 1879.

Franjo Kadilnik,
blagajnik.

BESEDĘ,

katere je narodna čitalnica Ljubljanska napravila
tekom leta 1879, so imele sledeče programe:

I. Program svečanej besedi dne 2. februarja.

1. Tovačovski — „Straža na Vyšehradu“, moški zbor.
2. Alfred Jaell — Parafraze iz opere „Trovatore“, igrá na glasoviru gospica Emilia Zetinovich.
3. Verdi — Arija z zborom iz opere „Ballo in maschera“, poje gospod J. Meden s zborom in spremljevanjem glasovira.
4. List — „Faustwalzer“, igrá na glasoviru gospica Emilia Zetinovich.
5. Bazin — „Križari“, veliki moški zbor.
Po besedi izborni ples.

Vstopnina za društvenike 50 soldov, za goste po društvenikih vpeljane 1 gold.

II. Program veselice na debeli četrtek dne 20. februarja.

1. Peklensko lepa in infernalično harmonizirana pesem o osodi petkrat dve sto tisuč vragov, kakor si jo je predstavljal — ko so ga nekaj po preobiluem zavžitku „šampanjca“ strahovito lasje boleli — nek opat (Abt).
2. „Laška salata“ brez jesiha in olja, toda osoljena z najboljšimi motivi raznih italijanskih oper, tako, da ima vsak, kedor jo sliši, okus, ko da bi pravo najboljšo laško salato jedel. Občinstvu bode z njo stregel moški zbor, zmešal jo je pa — Genée.
3. „Žabja kantata“, kakor jo je slišal popevati od najizbrannejših žab in žabic, ko je nekaj pozno domu gredoč padel po naključbi v lužo — Henert.
4. *Rokavica*. Strašno romantična igra v jednem pičlem dejanji, kar se dá prosto napisana poleg pripovedne pesmi istega naslova, ki jo je zložil nemški pesnik Schiller, kateri je poleg tega spisal še mnogo drugih komedij in pesmij ljudem v poduk, pa tudi v pohujšanje. Pokvaril, v slovenski jezik prestavil in med svoje bosopete pesmi uvrstil jo je Muhožir Vraskoprask-Cviligoj, po domače imenovan Jurij Pecirép.

5. *Mihova svatba*, to je: kako podučljiva in zanimiva pesen za mladež, v katerej se fantom korajža daje k ženitvi. Pela se bode na korist vsem gospodičinam, ki žele v prihodnjem predpustu — kajti ta je nje prekratek — moža dobiti.
6. *Učenec*, katerega bodo strašno lasje boleli in ki ne bode znal nič drugega govoriti, ko tisto, kar je prav navlašč zanj spisal dr. Franc Preširen. Med tem, ko se bodo posamezne točke vršile, bodo piščalke piskale, trobente trobentale, gosli goslale, citre citrale — bas bo pa renčal; — vsled česar bo velikanska muzikalica škripancija in ropotancija.
7. Loterija.
8. Po loteriji ples.

Vstopnina po 1 gold.

III. Program besede dne 23. marca, katero je napravilo dramatično društvo na korist narodni čitalnici.

1. *Pokojni moj!* Šaloigra v enem dejanji po francoski „Mon premier“ poslovenila gospa Lujiza Pesjakova. Osobe: Pavel Cchampagnol, star 30 let * — Fernambuc, bivši odvetnik, star 50 let ** — Héloïza, Champagnolovasopruha, stara 22 let ** — Hermina Desaubiers, Héloizina teta, stara 45 let ** — Zalka, hišina, stara 18 let ** — Godi se v Auteuillu pri gospej Desaubiersovi.
2. *Nemški ne znajo.* Izvirna burka v enem dejanji s petjem, spisal J. Alešovec. Osobe: Koren, vaščansk župan ** — Rezika, njegova hči ** — Grilec, pod imenom „Kordan“ ** — Bobat, uradni sluga ** — Janez, Jože, Tone, vaščani ** — Poročnik (lajtenant) ** — Občinski pot ** — Godi se v vasi ob hrvatski meji.

Vstopnina za osobo 30 soldov; udje narodnih družeb smejo ta večer vpeljati goste, ki pa plačajo 40 kr. vstopnine.

IV. Program besede dne 6. aprila.

1. Tovačovsky — „Žene mrak se“, moški zbor.
2. J. Thalberg — Fantazija iz opere „La straniera“ od Bellini-a, igrá na glasoviru gospica Valentina Karingerjeva.
3. Anber — Scena in aria iz opere „Die Stumme von Portici“ za tenor-solo in mešani zbor. Tenor-solo poje g. Meden, na glasoviru spremljuje g. Jan. Přibil.
4. Gounod — „Faust“, potpouri in fantazija za glasovir in gosle, igrata gospica Karingerjeva in g. Klein.

5. a) Mendelsohn — „*Lovska pesem*“, igra na glasoviru
 b) Bovy-Lysberg — „*Valse brillante*“, gospica Karingerjeva.
 6. Lortzing — Scena in arija iz opere „*Undine*“, za sopran,
 bariton-solo in mešani zbor. Solo pojeta gospica Ma-
 rica Orelova in g. V. Valenta; na glasoviru spremljuje
 g. Jan. Pribil.

V. Program slovesnosti, v proslavljenje sreberne poroke Nj.
Veličanstev dne 20. aprila.

1. *Avstrijska himna*, poje moški zbor.
 2. *Slavnostni govor*, govorí gospá Franja Ravnikarjeva.
 3. „*Svoji k svojim*“, zbor s čveterospevom.
Po tej slavnostni besedi izborni bal.

VI. Program muzikalne veselice dne 3. avgusta.

1. Havlasa — „*Padajte bračo*“, zbor.
 2. Nedved — „*Zvezdi*“, zbor in bariton-solo.
 3. Heidrich — „*O tihu noči*“, čveterospev (nov).
 4. Zajec — „*Lovačka*“, zbor (nov).
 5. Vogel — „*Cigani*“, zbor in tenor-solo, poje gosp. Meden.
 6. Eisenhut — „*Bura*“, zbor in bariton-solo (nov).
 7. Eisenhut — „*V naravi*“, šaljivi zbor.
 8. Mašek — „*Bleško jezero*“, zbor.
 9. Zajec — „*Davoria*“, zbor (nov).

Med petjem godba.
Vstopnina za ude čitalnične 20 kr. — za vsacega dru-
zeca 40 kr.

VII Program beseda dne 23. novembra

1. Havlasa — „*Crnogorac*“, veliki moški zbor.
 2. *Prolog* k zabavam zimske saisone, govori gospa Albina Valenta.
 3. Heidrich — „*Prva ljubezen*“, čveterošpev.
 4. Eisenhut — „*Bura*“, zbor z bariton-samospevom, poje g. Valenta in moški zbor.
 5. *Norišnica v prvem nadstropji*. Vesela igra v 1 dejanji, češki spisal F. Šamberk, poslovenil Josip Starè. Osobe: Jaroslav, mlad zdravnik, gospod drand. Stor. — Olga, njegova soproga, gospica Renier. — Vladimir, njegov prijatelj, gospod Juvančič. — Tinka, hišina, gospá Albina Valenta. — Ivan, sluga, gospod Kajzel.

VIII. Program besede dne 8. decembra.

1. *Sredstva ljubezni.* Veseloigra v enem dejanji, po K. Treumanu, poslovenil Anton Jeločnik. Osobe: Milan pl. Radoljski, odvetnik, gospod Anton Jeločnik. — Olga, nečakinja njegova, gospa Dragica Jeločnikova. — Dr. Belski, zdravnik, gospod Dragotin Juvančič. — Klara, bivša odgojiteljica Olgina, gospica Pavlina Namretova. — Josip, sluga pri Radoljskem * — Dejanje se vrši na posestvu pl. Radoljskega blizo Ljubljane.
2. *Pri meni bodi.* Burka s petjem v enem dejanji, nemški spisal C. A. Paul, poslovenil Jakob Alešovec. Godba od J. Conradija. Osobe: Vekoslav Rogič, posestnik, gospod Anton Jeločnik. — Mina, njegova soproga, gospa Dragica Jeločnikova. — Gašpar Erjavček, gospod Pegrin Kajzel. — Reza, Gašparjeva žena, gospica Pavlina Namretova. — Strežaj ** — Dejanje se vrši na posestvu Rogičevem na deželi.

IX. Program besede na Silvestrov večer dne 31. decembra.

1. *Na Silvestrov večer.* Burka v enem edinem kratkočasno dolgem dejanji, ki jo je spisal slavnoznani pesnik Runkelj Punkelj Muhabér, po domače imenovan ta Janezasti Čičigoj. Osobe: Boštjan Kozoglav, zasebnik, kateremu po navadi o nepravem času ljubosumnost razjeda srce, gosp. Ljudevit Jošt. — Pafnucija, rojena Matlafulka, njegova soproga, vzor ženske dobrosrčnosti, katera jej pa nikakor ne brani, da bi včasih svojega moža prav z žensko zgovornostjo oštela, gospodičina Filipina Tratnikova. — Stric Prismoda, čegar možgani so v ozkem sorodstvu z njegovim imenom. On rad pije in kedar ga ima, mu zraste tudi greben, sicer je pa jako dobra duša, gospod V. Ternovec. — Silvester Mažibrk, sramežljiv dimnikar, zaljubljen od palcev na nogi čez ušeša. Dasi črn ko vrag spreminja včasih barvo, spada toraj med kameleone gosp. Peregrin Kajzel. — Špela Kavka, kuharica pri Kozoglavovih, kako sramežljiva devica, ki se brani laskanju svojega gospoda, le kadar gospá vidi. Druge slabe lastnosti njima, ko to, da je ženska, gospa Albina Valentova. — Prijatelj Omahen, čegar ime izvira od tod, ker je vedno tako pijan, da nikendar ravno ne hodi. Ker je v igri čisto nepotreben, niti ne nastopi. — Šepetalec, najvažnejša osoba predstave. Svojo važnost hoče včasih dokazati s tem, da je tako glasan, da ga poslušalci prej slišijo, ko predstavlajoče osobe. Sicer je radovednim očem skrit,

gospod Neznanovič. — Dejanje bi se imelo vršiti v stanovanji Kozoglavovem; ker se je pa o sv. Mihelu preselil, a se njij še mogočo izvedeti kam, vršilo se bode na čitalničnem odru.

2. Rihard — „*Mlatiči*“, moški zbor.
3. Hajdrih — „*Pod oknom*“, čveterospev.
4. Ipavec — „*Vse mine*“, mešan zbor s spremljevanjem harmonija.
5. *Trije nosovi*. Komičen prizor s petjem, predstavlja: gospodičina Pavlina Namretova ter gospoda: Anton Jeločnik in V. Trnovec.
6. Lžičar — „*Primorčice*“, narodni primorski napevi za moški zbor s spremljevanjem glasovira.
7. Nedved — „*Zvezdi*“, moški zbor z bariton-solo, poje g. Avgust Pucičar.
8. Ipavec — „*O polu noči*“, mešan zbor s spremljevanjem harmonija.
9. *Loterija*.
10. *Pozdrav novemu letu*. Napitnica s petjem, ki jo deklamuje gospod Anton Jeločnik in poje vse zbrano občinstvo masculini in feminini generis.

Med posameznimi točkami svira godba gledališkega orkestra.

Po končanem programu plesni venček.

Vstopnina je za ude čitalnične prosta; neudje plačajo pa po 1 gold.

Časopisi,

ki so v čitalnici začetkom leta 1880.

Politični.

- Deutsche Zeitung (na Dunaji).
- Edinost (v Trstu).
- Gospodar Slovenski (v Mariboru).
- Historisch-politische Blätter (v Monakovem).
- Katolički list (v Zagrebu).
- Kroatische Post.
- Lainbacher Zeitung.
- Moskovskija Vedomosti.
- Narod Slovenski (v Ljubljani).
- Il Nationale (v Zadru).
- Novice (v Ljubljani).
- Novo vreme (Petersburg).
- Obzor (v Zagrebu).
- Politik (v Pragi).
- Die Presse (na Dunaji).
- Reform (na Dunaji).
- Slovenec (v Ljubljani).
- Soča (v Gorici).
- Tagblatt (v Ljubljani).
- Vaterland (na Dunaji).
- Zastava (v Novem Sadu).

Podučni in zabavni.

- Alte und neue Welt (Einsiedeln).
 - Bazar (v Lipsiji).
 - Beseda učiteljska (v Pragi).
 - Buch für Alle (v Stuttgartu).
 - Danica (v Ljubljani).
 - Fliegende Blätter (na Dunaji).
 - Hrvatski učitelj.
 - Klic's Humoristische Blätter (na Dunaji).
 - Humoristični listi (v Pragi).
 - Illustrirte Zeitung (v Lipsiji).
 - Neue illustrirte Zeitung (na Dunaji).
 - Južno-slovjanske narodne popievke (v Zagrebu).
 - Ueber Land und Meer (v Stuttgartu).
 - Učiteljska beseda (v Pragi).
 - Učiteljski tovarš (v Ljubljani).
 - Viktoria (v Berolinu).
 - Vienac v (Zagrebu).
 - Vertec (v Ljubljani).
 - Zvon (na Dunaji).
-

Red pri branji časopisov in knjig.

1. V čitalnici sme vsak čitalec le en časopis na enkrat pri sebi imeti, in ga mora potem izročiti temu, kdor ga je najprej naprosil za-nj.
2. Kdor hoče brati liste domá, naj se oglasi do 29. decembra vsakega leta, in ako bi se jih oglasilo več za en list, se bo srečalo za celo sledenje leto. Kdor se oglasi med letom, pristopi v red, kakor se je oglasil.
3. Nobenemu pa se ne more več dati kakor en zvezek od enega časopisa, in tudi ne več kakor troje časopisov na enkrat za domače branje.
4. Kdor želi časopisov prejemati za domače branje, naj jih imenuje v posebnj za to zmiraj v čitalnici pripravljeni knjigi, pa dostavi naj svoje ime in stanovanje; kdor želi iz knjižnice kakšno knjigo, dobí jo samo proti podpisnemu sprejemnemu listu.
5. Vsako sredo in soboto se morajo sprejeti zvezki z drugimi zamenjavati; knjige pa se morajo povrniti v 14 dneh.
6. Vnanji društveniki morajo trpeti stroške in nevarnosti pri posiljanju. Dobijo jih, ako se z besedo ali po pismu oglašajo za-nje, pri tajniku.
7. Kdor kak zvezek ali kako knjigo hudo pokvari ali več nazaj ne dá, mora povrniti stroške, ki jih odbor odloči.
8. Slovnički (besednjaki) zemljevidi ali drugi pripomočki za branje se ne smejo iz čitalnice na dom jemati.

